

تئاتر جشنواره‌ای: تئاتر بی‌مخاطب...

می‌شود که از عنصر ارتباط در آن به نحو مطلوب استفاده شود، نکته دیگر این که اگر صحابان آثار دراماتیک، بویژه نمایش در ایجاد ارتباط سالم و گیرا با تماشاگر موفق شوند بخودی خود مشکل گیشه و احیاناً سود و زیانهای اقتصادی نیز منتشی خواهد شد. کلام آخر اینکه همین ارتباط سالم که از نگاه دقیق جامعه‌شناسانه هنرمندانشی می‌شود عاملی مهم و مؤثر خواهد شد برای افزایش تماشاگران و این افزایش نیز یعنی تجدید حیات این هنر ارزشمند، و افزایش سالنهای نمایش در جای جای کشور. نهایتاً چاره کار انتقال اهرمای اجرایی از تئاتر جشنواره‌ای، به تئاتر توده‌ایست. پس باید با دستمایه قرار دادن آن واقعیات ملموسی که باورهای مردمان این مرز و بوم با آن گردد خوده است تماشاگران (این پشتونه‌عظم و تمام ناشدنی) را دوباره با هنر نمایش آشنا دهیم. باید مردم، فرهنگ و مذهبیان را اصولی تراز گذشت بشناسیم و مورد ارزیابی قرار دهیم، چراکه می‌خواهیم تئاتر با مخاطب داشته باشیم.

نمایش‌های به اجرا در آمده در تهران به دلیل توسل به روشهای مانند استفاده از چهره‌های مطرح تلویزیون و سینما و موقعیت‌شناسی از برنامه‌های تلویزیونی که توسط همین چهره‌ها در همان مقطع زمانی به اجراء درآمده بود، گیشه‌ها را پر رونق کرد؛ اما همین اوضاع هم امیدوارکننده است و این باور را بوجود دی آورده که مشکل تئاتر مانع تماشاگر نیست، مشکل ما سیاست‌گذاری‌های متولیان تئاتر و مشکلات مالی انجمنهای نمایش و فصلی شدن این مقوله فرهنگی است. گرچه گونه‌هایی از تئاتر در ایران (تئاتری که از گذشته به لاله‌زاری معروف شده) دارای تماشاگران بیشتری است، اما اگر حساب تئاتر جشنواره‌ای را جدا کنیم خواهیم دید که مردم تا چه اندازه با تئاتر بیکانه‌اند. کاش می‌شد شیوه اجرای جشنواره‌ها را به گونه‌ای تغییر داد که حضور عده بیشتری از تماشاگران را موجب شود.

همه آناتی که با القای تئاتر آشنا شدند می‌دانند که هنر نمایش بدون تماشاگر خواهد مرد و کثرت مخاطب هم زمانی برای یک اثر نمایشی فراهم

گرچه تئاتر مدرن بی‌وقفه دچار تحول می‌شود و به اینهای مختلف از دیگر هنرها سود می‌جوید، ولی متأسفانه روز به روز مهمنه ترین سرمایه خود، یعنی تماشاگران مشتاق و اندیشمند است را از دست می‌دهد. تئاتر با آن پیشینه تاریخی طولانی و فراز و نشیب‌هایی که در مسیر تکامل و رسیدن به جایگاه امروز پشت سرگذاشت، در هیچ دوره‌ای تا این اندازه مورد بی‌مهری تماشاگران نبوده است. این بی‌مهری تا اندازه‌ای ناشی از نوع نگرش متولیان به این هنر بالند و پویا است، و بخشی از آن هم نتیجه بی‌توجهی برخی از هنرمندان به کسب دانش تئاتری روز و مطالعات جنبی است. ادامه این وضعیت در دراز مدت تئاتر مملکت ما را به تعطیلی می‌کشاند و همین محدود سالنهای نمایشی را هم که در شهرهای بزرگ وجود دارد، در آینده‌ای نه چندان دور به پاسازهای تجاری تبدیل خواهد کرد. سیاستهای مرکز هنرهای نمایشی موجب شد در یکی دو سال اخیر با اجرای چند تئاتر موفق در تهران (علیرغم کاستیهای موجود) مسکنی بر پیکر بیمار تئاتر این مملکت تزريق شود. اگرچه

خاورپرس

شرکت ماشین سازی

KHAVAR PRESS

دفتر مرکزی: تهران، خیابان دماوند، سماره ۹۲۵
تلفن: ۷۴۱۰۰۵۹-۷۴۱۲۴۴۷ فاکس: ۷۴۱۲۱۰۴

کارخانه: کیلومتر ۲۰ جاده خاوران، تلفن: ۰۲۹۱۳۰-۲۲۰۴۳